

VINERI • 8 MARTIE 2013 • ANUL LXIII NR. 10

FOAIA românească

SĂPTĂMÂNAL AL ROMÂNILOR DIN UNGARIA

Oficial, ne merge bine...

AȚRU are tot mai mulți bani, dar și mai multe responsabilități
Carnavalul duce copiii în lumea poveștilor

CALENDAR ORTODOX

11 martie, luni, Sf. Sofronie, Patr. Ierusalimului.
12 martie, marți, Cuv. Teofan Mărt.; Sf. Grigorie Dialogul, Ep. Romei; Sf. Simeon Noul Teolog.
13 martie, miercuri, Aducerea moaștelor Sf. Nichifor, Patr. Constantinopolului (Zi aliturgică).
14 martie, joi, Cuv. Benedict din Nursia.
15 martie, vineri, Sf. Mc. Agapie, Plisie și Tirmolau (Zi aliturgică).
16 martie, sâmbătă, Sf. Mc. Sabin Egipteanul, Papa și Roman.
17 martie, duminică, Cuv. Alexie, omul lui Dumnezeu; Sf. Mc. Marin (Lăsatul secului pentru Postul Mare) (Dezlegare la ouă, lapte și brânză). Duminica Lăsatului sec de brânză (a Izgonirii lui Adam din Rai).

10 vorbe pe săptămână

ALOCA – A prevedea într-un buget pentru un anumit scop o sumă de bani, materiale etc. – Din alocăție. Din fr. allocation = ELŐIRÁNYOZ (pénzt, összeget)

AUTONOMIE – Drept (al unui stat, al unei regiuni, al unei naționalități sau al unei minorități naționale etc.) de a se administra singur, în cadrul unui stat condus de o putere centrală. – Situație a celui care nu depinde de nimeni, care are deplină libertate în acțiunile sale. – Din fr. autonomie, lat. autonomia = AUTONÓMIA, ÖNÁLLÓSÁG

BILINGV – Care utilizează în mod curent și la fel de bine două limbi. – Din fr. bilingue, lat. bilinguis = KÉTNYELVŰ

BURSĂ – Alocăție bănească (lunară) acordată de stat, de o instituție etc. unui elev sau unui student, pentru a-și acoperi cheltuielile de întreținere în timpul studiilor; întreținere gratuită acordată de stat, de o instituție etc. unui elev sau unui student stipendiu. – Din fr. bourse = ÖSZTÖNDÍJ

COCHETA – A căuta să placă, să atragă atenția, interesul, simpatia unei persoane (de sex opus) printr-un mod de comportare atrăgător; a schimba cu cineva vorbe curtenitoare. – Din fr. coqueter = KACÉRKODIK

DESTINA – A stabili, a hotărî (ceva) dinainte, în vederea unui scop; a hărăzi. A hotărî dinainte soarta unei ființe sau a unui lucru; a urși, a meni, a sorti, a predestina. – Din fr. destiner, lat. destinare = SZÁN, FORDÍT

ETNOBIZNIS – Expresie creată din îmbinarea cuvântului grecesc ethnos cu englezescul business. Se folosește la descrierea unor persoane, care se declară ca aparținătoare unor naționalități de care, de fapt, nu aparțin, în scopul obținerii unor avantaje bănești sau sociale, și în această calitate se străduiesc să obțină funcții publice (sursa: Wikipedia ungurească)

LĂMURI – A ajuta pe cineva să înțeleagă sau a înțelege, a ajunge să înțeleagă ceva. A ajunge la o concluzie, la înțelegerea unui lucru în urma unei discuții în care s-au dezbătut aspectele neclare, contradictorii. A deveni limpede, clar, explicit pentru cineva. – Din lamură. = FELVILÁGOSÍT; TISZTÁZ; TISZTÁZÓDIK, KIDERÜL

POSTUM – (Despre opere literare, științifice etc.) Publicat după moartea autorului. – (Despre aprecieri, distincții etc.) Care se acordă, se atribuie sau se recunoaște cuiva după moarte. – Din fr. posthume, lat. posthumus = HÁTRAHAGYOTT, POSZTUMUSZ; HALÁL UTÁNI

RESPONSABILITATE – Obligația de a efectua un lucru, de a răspunde, de a da socoteală de ceva, de a accepta și suporta consecințele; răspundere. Funcție, sarcină de responsabil. – Din fr. responsabilité = FELELŐSSÉG

Jula

Sprijin pentru cercetările românilor din Ungaria

Ultimele zile ale anului trecut au adus o mare surpriză pentru Institutul de Cercetări al Românilor din Ungaria. Directoarea dr. Maria Berényi a fost anunțată că Institutul condus de ea a obținut un sprijin de 35 milioane de forinți. Finanțarea este asigurată de secretarul de stat pentru naționalități, Hólvényi György, din cadrul Ministerului Resurselor Umane. Suma este de o mare importanță, mai ales dacă

privim în urmă la ultimii 15 ani(!), când Institutul de Cercetări funcționa la limita existenței, dintr-o finanțare foarte mică, obținută doar din proiecte, luptându-se anual cu probleme financiare. La începutul lunii aprilie este programată ședința adunării generale a Comunității Cercetătorilor și Creatorilor Români din Ungaria. La această ședință se va stabili și planul de activitate pe anul în curs. EȘ.

Crâstor

Hram la Capela Ortodoxă

În ziua de luni, 25 martie, de Bunavestire, Capela ortodoxă din Crâstor își va serba hramul. Sfânta Liturghie va fi săvârșită de Prea-

sfințitul Episcop Siluan, împreună cu preotul paroh Alexandru Șereș și cu alți slujitori de la Centrul Eparhial din Jula. A.B.

Trimiteți-ne pozele Dvs. hazlii!

Dragi cititori, dacă aveți și Dvs. poze hazlii, care ar putea intra în rubrica „Poza săptămânii”, puteți să ni le trimiteți pe adresa: foaia@foaia.hu.

Budapesta

Duminica Ortodoxiei

Duminica Ortodoxiei sau Duminica biruinței Ortodoxiei este sărbătorită în fiecare an și la Budapesta în prima duminică a Postului Mare. Pe 24 martie, în Duminica Ortodoxiei, Preasfințitul Părinte Siluan, Episcopul românilor din Ungaria, împreună cu alți reprezentanți ai jurisdicțiilor ortodoxe din Budapesta, va sluji la Budapesta în Biserica Ortodoxă Maghiară din piața Petőfi, ne-a informat protopopul Marius Maghiaru, parohul Capelei Ortodoxe Române din Budapesta. Liturghia va începe la 10.00. A.B.

Telefonul redacției:
66/463-152

Scrieți-ne
la adresa:
foaia@foaia.hu

Poza săptămânii

– Știi că dragostea din anii de grădiniță nu se uită niciodată...?

Părerile autorilor nu coincid întotdeauna cu opinia Redacției. Responsabilitatea juridică pentru conținutul articolelor publicate în Foaia românească aparține autorilor. Foaia românească nu garantează publicarea textelor nesolicitate de redacție.

Pe copertă: Carnaval la grădinița din Orașul Mare Românesc din Jula
(foto: Anca Butar)

AȚRU are tot mai mulți bani, dar și tot mai multe responsabilități

Distincții și sfaturi

Sedința din ultima zi de februarie a Autogovernării pe Țară a Românilor din Ungaria a avut ca prim punct pe ordinea de zi înmânarea distincțiilor „Pentru învățământul românesc din Ungaria” și „Pentru românii din Ungaria”, pe anul 2012. La ultima ședință din anul trecut, Adunarea generală a AȚRU a decis ca premiul pentru învățământ să-l primească, postum, domnul Gheorghe Martin din Micherechi, profesor, inspector școlar, secretar al Uniunii Democratice a Românilor din Ungaria înainte de 1990, iar cel de-al doilea premiu să fie înmănat domnului *Gheorghe Gros* din Chitighaz, activist cultural, cântăreț de muzică populară, instructor de dansuri la școlile românești din Bihor, președinte al Asociației Culturale a Românilor din Chitighaz.

Premiul acordat postum a fost preluat de către văduva domnului Martin, doamna învățătoare *Maria Martin*, care a mulțumit și a încurajat membrii AȚRU: „Unii zic că viața nu are niciun rost. Eu vă zic că are. Rostul vieții este munca, familia, prietenii, credința”. Doamna Martin a încheiat cu salutul tradițional din satul său: „Cinste și omenie!”

Gheorghe Gros din Chitighaz, ajuns și el deja la vârsta de pensie, este încă activ în domeniul cultural, instruind echipe de dansuri populare românești din Bihorul unguresc. Mulțumind pentru premiul acordat de AȚRU, ne-a asigurat

Maria Martin

rat că până când vârsta și sănătatea îi va permite va continua să lucreze pentru păstrarea tradițiilor românești din Ungaria.

Banii anului 2013

După momentele festive, ședința AȚRU, condusă de președintele *Trajan Kreszta*, a continuat conform celor stabilite în ordinea de zi. Din cei 25 de deputați au luat parte la ședință 21. *Andrei Földes* din Budapesta și-a retras mandatul de deputat, astfel în locul lui va putea intra în AȚRU un alt delegat al Asociației Românilor din Budapesta.

De pe acum, Adunarea generală a AȚRU are de analizat și aprobat nu doar rapoartele instituțiilor AȚRU, ci și a celor patru școli preluate. În anul 2011, AȚRU a preluat administrarea școlii și grădiniței din Bătania, în 2012 a școlii și grădiniței din Chitighaz, precum și a școlii din Aletea, iar de la 1 ianuarie 2013 a școlilor asociate din Bihor (Săcal, Bedeu, Körösnagyborsány). După aprobarea dării de seamă a activităților din anul trecut, deputații au aprobat prin vot planul bugetar al AȚRU și al instituțiilor subordonate.

AȚRU va gospodări în anul 2013 din suma de 543.465.000 forinți. Din aceștia, 46.738.000 sunt destinați funcționării Oficiului AȚRU + 10.200.000 pentru salariile și onorariile membrilor AȚRU, Centrul de Documentare și Informare al AȚRU va putea funcționa din 20.454.000 forinți, revista „Foaia românească” și revista „Cronica” primesc, în egală măsură,

câte 18.359.000 forinți. Cele patru școli preluate sunt finanțate în următorul fel: școala din Bătania – 82.815.000 ft, școala din Aletea – 36.899.000 ft, școala din Chitighaz – 161.110.000 ft, școala asociată din Bihor – 148.531.000 ft.

Fără grădiniță, școala nu are viitor

La ultimul punct de pe ordinea de zi, referitor la problemele actuale ale instituțiilor noastre de învățământ, președintele Kreszta a informat că AȚRU a început deja tratative pentru preluarea școlii generale și Liceului „N. Bălcescu” din Jula cu conducerea instituției. Pe această temă, în ziua de 3 aprilie se planuiește o întâlnire la școala din Jula cu participarea tuturor factorilor avizați, la care va fi prezent și subsecretarul de stat *Latorcai Csaba*.

O problemă arzătoare are școala din Aletea, care atunci când a fost preluată de AȚRU a primit promisiunea din partea Consiliului Local al orașului că va primi un spațiu unde va putea funcționa o grădiniță românească. După cum a informat la fața locului *Petru Selejan*, directorul școlii din Aletea, consilierii aleteni între timp și-au retras acea hotărâre, astfel că planul înființării unei grădinițe românești la Aletea se pare că va rămâne doar un vis. Fără această bază, care ar însemna o grădiniță, nu se prevede ca numărul copiilor de la școala din Aletea să crească.

A.B.-E.Ș.

EDITORIAL

Oficial, ne merge bine

Cei care privesc cu atenție sumele alocate în acest an de către statul maghiar pentru Autogovernarea pe Țară a Românilor din Ungaria ar putea gândi: ăștia (adică românii din Ungaria) nu au nicio problemă, sunt plini de bani, instituțiile lor pot funcționa fără probleme. Drepți au, legi au, până și drapelul românesc îl pot arbora pe clădirile lor. Ce se ascunde însă în spatele acestor sume, câte probleme și câte neajunsuri, doar puțini știu.

543.465.000 forinți = autonomia culturală a românilor din Ungaria. Atâta valorează momentan așa-numita noastră „autonomie” acordată de către stat. Cu toate că noi nici măcar nu am cerut-o. Marea parte a banilor (429.355.000 forinți) este destinată celor (deocamdată) patru școli în care se învață și românește, Bătania, Chitighaz, Aletea și Săcal (în asociație cu Bedeu și Körösnagyborsány). Până aici se pare că totul e ok, școlile noastre în anul 2013 nu vor duce lipsă de finanțare, iar ce va fi peste un an, sau peste cinci, sau peste zece, nu putem decât să avem încredere în garanțiile asigurate de către stat, prin subsecretarul de stat pentru naționalități. Garanții care pe unii îi liniștește, pe alții însă, nu. Dar AȚRU, prin vocea doamnei *Ana Oros Simon*, referent pentru învățământ, își dă deja seama că pentru a administra și, mai ales, pentru a garanta viitorul unei școli de naționalitate nu sunt suficienți numai banii. Școala din Chitighaz sau Aletea și oricare alta nu de la bani va fi românească, ci dacă profesorii vor vorbi românește și între ei, în sala profesorală, precum și în pauză, cu copiii, și, nu în ultimul rând, în cadrul orelor să se respecte angajamentul de a preda jumătate(!) din materii în limba română. Așa cum îi stă bine unei școli bilingve. Așa cum este etic, corect și obligatoriu din partea unei școli care se numește bilingvă.

În schimbul celor aproape 550 de milioane de forinți, AȚRU trebuie să aibă grijă de 133 de persoane care își primesc salariul lunar de aici. Asta e deja responsabilitate, nu glumă. De pe acum se pot gândi serios cei avizați (se citește: cei cu musca pe căciulă), dacă vor cocheta și la următoarele alegeri de autogovernare de naționalitate cu etnobișnițarii (se înțelege: persoane care nu sunt de naționalitate română, dar pentru unele avantaje se dau la alegeri de români) sau vor încerca să ajungă la un compromis cu românii „gânditori” (cu vrerea nu-i numim intelectuali) din comunitate, care deja de ani de zile își exprimă îngrijorarea pentru viitorul instituțiilor românești din Ungaria și pentru viitorul comunității, în general. Nimic nu se face pentru a lămurii familiile despre importanța limbii române aduse de acasă, nimeni nu sprijină cu burse tinerii noștri talentați (aia una acordată de stat e ineficientă și o considerăm aproape inutilă), precum nici profesorii activi, cu rezultate serioase, nu-i încurajează nimeni cu vreun premiu sau, de ce nu, cu o sumă lunară în plus. Iar dacă un tânăr de-al nostru termină vreo meserie „românească” aproape 100% că va fi șomer. Asta-i momentan imaginea comunității noastre.

Și de ce nu se adresează nimeni din liderii noștri familiilor, celui mai mic nucleu al unei comunități, baza unei vieți identitare sănătoase? Pentru că toți sunt cu mâta-n sac. Cum să dea ei sfaturi familiilor (încă) românești sau celor mixte, româno-maghiare, din Jula, Bătania sau Săcal, când nici ei acasă nu vorbesc românește? Atât în cazul acestor conducători (de autogovernare, de asociații, directori de școli etc.), cât și în cazul profesorilor, învățătorilor și educatorilor, prima dată la exemplul personal ar trebui lucrat. Căci dacă nu vor, nu-i obligă nimeni să-i reprezinte pe români. Nu este nevoie de români cu vorbele, ci cu faptele. Asta e problema noastră de bază. Una care ne arde conștiința. De altfel, oficial, ne merge bine.

Eva Simon

Gheorghe Gros

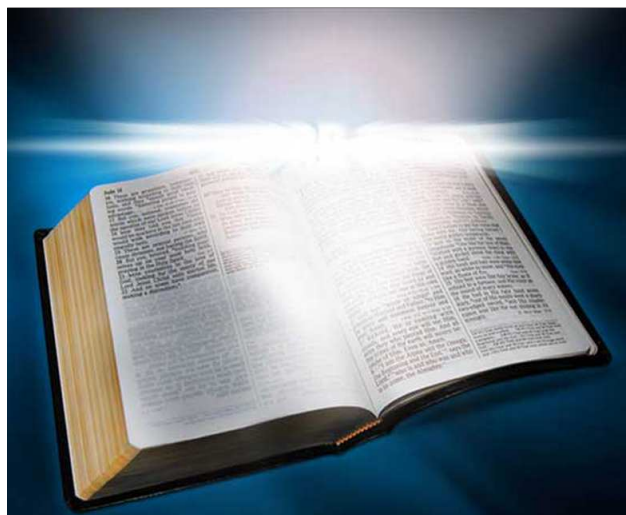
Cum să îți dezvoltî credința?

Isus a răspuns: „Tu zici: »Dacă poți!«... Toate lucrurile sunt cu putință celui ce crede!” Marc 9:23

E impropriu spus. „Cum să îți dezvoltî credința?”. De fapt nu noi suntem agenții creșterii ei, ci circumstanțele. De aceea, corect ar fi „De ce să crezi în Dumnezeu în ciuda lor?”

În primul rând, cerul credinței este mai înalt decât cerul științei. Experimentele fizicii / chimiei te duc până la un punct. Credința îl depășește cu viteza luminii. Viața nu este doar matematică. Viața este mistică / taină pură. De aceea, există ceva mai real decât realitatea înconjurătoare. E divinul din natură, din istorie, din noi. Credința este simțul care îl poate percepe.

În al doilea rând, cu cât sunt circumstanțele mai grele, cu atât credința se cere a fi mai mare. Știi de ce? Pentru că Dumnezeu îți pregătește un munte mai înalt. Depinde cât de joasă a fost valea. Cât de grea și întunecată. Cât de dificilă presiunea financiară. Cât de irealist profesorul sau șeful. Cât de dureroasă despărțirea. Nu poți ajunge pe

muntele binecuvântărilor decât după ce ai trecut prin valea deciziilor. Pentru că nu pe munte se vede credința, ci în vale. Acolo se țin hotărârile grele. Se iau ele dinainte, dar se testează la greu. Acolo se trec examenele mari – în vale. Pe munte... totul e lumină și splendoare. De aceea să crezi în Dumnezeu în vale ca să te desfătezi de succes, de binecuvântări pe munte.

În al treilea rând, crede până la capăt. Nu te îneca ca țiganul la mal. Încă puțin și se ivesc zorii. Se va arăta Luceafărul de dimineață. Unii îl abandonează pe Dumnezeu, se compro-

mit, disperă sau se deprima chiar aproape de final. Boala ta poate fi spre vindecare. Relația aceea e spre însănătoșire. Situația financiară e spre rezolvare. Proiectul va lua amploare. Stai liniștit. Dar perseverează.

Pe pereții de la Auschwitz stau și azi scrise următoarele: „Cred în soare, deși nu îl pot vedea de nori. Cred în Dumnezeu, deși pare foarte departe acum.”

„Nu norul este veșnic, ci soarele-i acel / ce-nvinge și rămâne Atotputernic El.” Nu te rezuma „științific” la nori, privește prin credință la ce e după.

Crede în Dumnezeu.

(sursa:www.crestini.com)

Când Dumnezeu lucrează...

Când Dumnezeu lucrează în interiorul tău este imposibil să nu simți. Este ca o tornadă care începe cu un vânt slab, apoi se intensifică. La început ai un sentiment ciudat, cum că ceva nu e la locul lui, că un lucru lipsește din peisaj sau că pur și simplu ceva te macină. Te simți pus pe o masă de operație cu zeci de lumini deasupra ta, iar medicul nu apare ca să-ți spună care e motivul pentru care te afli acolo, ce boală ai sau ce anume urmează să opereze. Ești în necunoscut. E un necunoscut de cauză pe care dacă nu îl înțelegi, e posibil ca uneori să întrerupi procesul sau operația și să rămâi numai pe jumătate „reparat”. Iar atunci când ești doar pe jumătate reparat, nu prea funcționezi cum ar trebui.

Atunci când El te frământă în mâinile Lui, nu e comod. Nu a spus nimeni

că o să fie. Dar noi am fost cei care am stat pe genunchi cerând schimbare, nu? Noi am implorat în rugăciune ca El să ne transforme și să ne modeleze așa cum ar trebui să fim. Iată atunci, de ce ne plângem când a început să facă acest lucru?

Și știi... de obicei când El are în plan să te schim-

be și să facă din tine o persoană și mai prețioasă, rămâi singur. Observi că cei din jurul tău dispar ca în ceață și te trezești că în mijlocul deșertului sau a furtunii ești doar tu. Tu cu El. Asta pentru că modelarea nu se face la grămadă. Modelarea este la singular. Cel puțin de această dată. Cel puțin acum. Iar faptul că foarte rar primești răspunsuri înseamnă că trebuie să înveți ce înseamnă și încrederea. Credința în El. Dacă ți-ar spune fiecare pas pe care îl face, unde ar mai fi surpriza de final? Un medic, când face o operație importantă, își adoarme pacientul, nu îl ține treaz spre a-i spune fiecare pas pe care urmează să-l facă în operație. Îl trezește la final ca să-i arate rezultatul. Așa că, dacă simți că ești modelat, rezistă! Rezultatul va fi nemaipomenit...

(Sursa:

www.stiricrestine.ro)

Sfaturi pentru creștini

Rămâneți tari în Domnul:

– În ciuda încercărilor:

Ioan 16:33 – Noi îl avem în noi pe Cristos (Gal. 2: 20), așadar dacă El a putut să biruiască lumea, putem și noi.

Iacov 1:2 – Încercările trebuie să le privim ca pe o bucurie.

Petru 2:9 – Domnul știe când să ne scape din încercare.

– În ciuda necazurilor:

Neemia 9:27 – Dumnezeu ne scapă din mijlocul necazului dacă strigi la El.

Ps. 27:5 – Cel biruitor în încercare va fi înălțat.

Ps. 50:15 – Cel ce-L cheamă pe Domnul va fi izbăvit și Numele Domnului va fi lăudat de el și de toți cei care vor vedea minunea.

Ps. 59:16 – Dumnezeu oferă adăpost și siguranță.

Ps. 77:2; 86:7 – Când te știi fără scăpare, când ești în mijlocul necazului, îl cauți pe Domnul. Dar când nu ai nicio grijă, de câte ori strigi la El? De câte ori îi mulțumești?

2 Cor. 6:4 – Îl slujim pe Domnul în orice împrejurare, nu numai când ne este bine. Oare? Chiar așa este?

– În ciuda vrăjmașilor:

Sam. 18:29 – Saul a fost vrăjmașul lui David pentru că se temea de el. Avea un complex de inferioritate. Așadar, noi suntem cei tari, nu cei ce ne dușmănesc.

Ioel 2:20 – Vrăjmașul are parte de pustiu, moarte și putregai. Dacă azi tu însuși ești vrăjmașul cuiva, ar fi bine să te pocăiești!

Știu că vii...

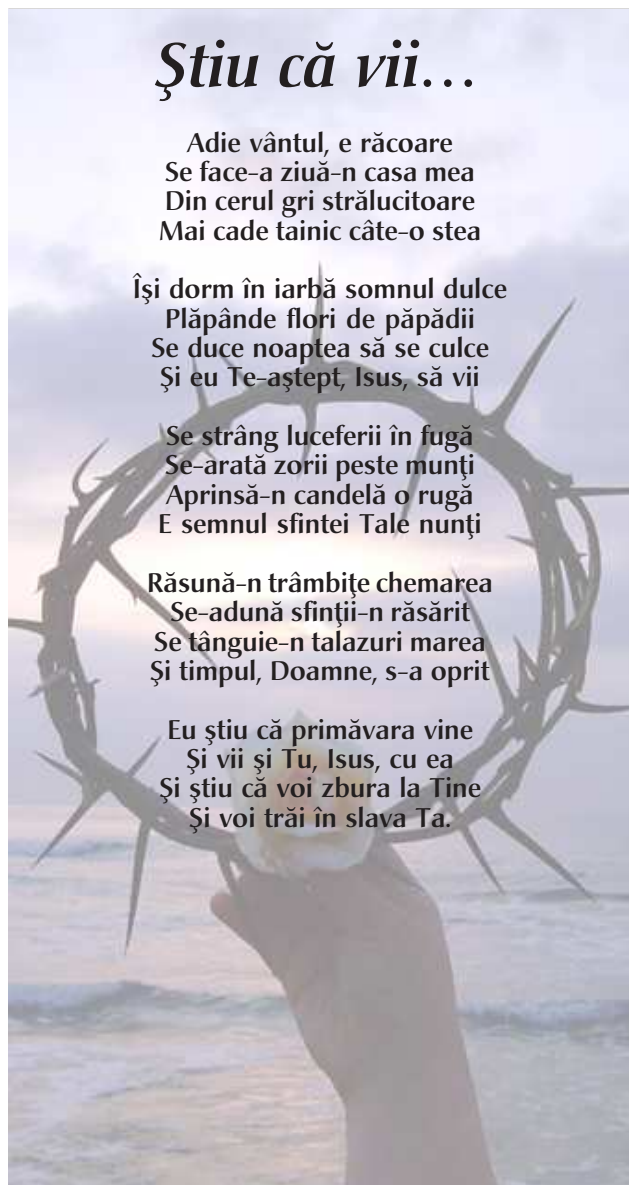
Adie vântul, e răcoare
Se face-a ziuă-n casa mea
Din cerul gri strălucitoare
Mai cade tainic câte-o stea

Își dorm în iarbă somnul dulce
Plăpânde flori de păpădii
Se duce noaptea să se culce
Și eu Te-aștept, Isus, să vii

Se strâng luceferii în fugă
Se arată zorii peste munți
Aprinsă-n candelă o rugă
E semnul sfintei Tale nunți

Răsună-n trâmbițe chemarea
Se-adună sfinții-n răsărit
Se tânguie-n talazuri marea
Și timpul, Doamne, s-a oprit

Eu știu că primăvara vine
Și vii și Tu, Isus, cu ea
Și știu că voi zbura la Tine
Și voi trăi în slava Ta.

Martonyi a explicat la București de ce NU vom avea reprezentant în Parlament

Ministrul ungar al afacerilor externe **Martonyi János** s-a aflat luni și marți într-o vizită oficială în România, la invitația omologului său român, **Titus Corlățean**. Întâlnirea celor doi miniștri de externe a avut loc într-un moment de tensiune în relațiile bilaterale, generat de scandalul steagului secuiesc și alimentat de declarațiile făcute la București și la Budapesta. Evenimentul a fost dedicat împlinirii a zece ani de la semnarea „Declarației privind cooperarea și parteneriatul strategic româno-ungar pentru Europa secolului XXI”.

„Am venit aici ca prieten. În Ungaria nu există forță politică majoră care să considere dușman România”, a afirmat Martonyi, arătând că în problema minorităților cu România există „discuții, nu certuri”. El a arătat că „prin dialog sincer” se poate ajunge la obținerea unor rezultate dorite și cu privire la minorități. „Am obținut rezultate în anii precedenți, dar s-ar putea să nu fie complete. Sunt deosebiri de vedere, încordări, momente mai grele. În momentele mai grele, trebuie să fim prudenți. De aceea am venit aici. Trebuie să avem încredere”, a spus Martonyi, arătând că Budapesta a sprijinit și va sprijini în continuare „interesele legitime” ale minorității maghiare din România și nu are nimic împotriva ca și Bucureștiul să facă același lucru în privința minorității românești din Ungaria.

La rândul său, ministrul Corlățean a punctat faptul că sistemul de protecție a minorităților din România este „un model care depășește în numeroase situații standardele europene omologate

și care este foarte apreciat ca atare pe plan european și internațional”. „Ne dorim, în același timp, mai mult echilibru în eforturile depuse de autoritățile ungare în favoarea minorității române din Ungaria, astfel încât aceasta să se bucure la nivel de standarde europene, de drepturile respective pentru preservarea identității naționale”, a punctat Corlățean, citat de Mediafax.

Budapesta caută de decenii o soluție pentru reprezentarea minorităților naționale în Parlamentul ungar, una dintre modalitățile propuse constând în alegerea unui legiuitor comun de către mai multe comunități etnice, a spus la București ministrul Martonyi. „După noile reguli ale parlamentului ungar, legislativul va avea 199–200 de membri și trebuie să vă spun în modul cel mai sincer că de decenii ne gândim cum anume să fie reprezentate cele 13 minorități naționale din Ungaria, să soluționăm reprezentarea lor. Este o problemă veche. Eu consider că în situația dată am găsit soluția acceptabilă. Minoritățile din Ungaria sunt

foarte mici în ceea ce privește numărul membrilor, cu o excepție sau două, ca să le oferim 13 locuri în Parlament. Totuși ar putea fi o soluție și ne-am gândit la următoarea variantă, (...) ca eventual mai multe minorități să se înțeleagă și să aibă un reprezentant comun în Parlament”, a afirmat Martonyi János, într-o conferință de presă comună cu omologul său.

El a arătat că partidele mai mari se străduiesc să atragă deputați care provin din rândul minorităților, apreciind „că aceasta e o soluție care va rezolva toate cererile”. „O soluție-oglină (identică cu măsura din România, unde fiecare minoritate are un reprezentant în Parlament – n.n.) este imposibilă. Nici în alte domenii nu există soluții oglindă”, a spus ministrul ungar, amintind că în Ungaria funcționează așa-numitele autogovernări ale minorităților naționale. Aceste autogovernări reprezintă interesele colective ale minorităților respective, aspect consemnat și în legea minorităților, a explicat oficialul de la Budapesta. EȘ.

Limba noastră cea română

Ca vorbitor nativ de limba română, înțeleg și mă angajez să respect următoarele principii atunci când folosesc limba română:

1. Voi scrie întotdeauna noștri și voștri, cu un singur i.
2. Voi scrie întotdeauna crează, agreează, cu doi e.
3. Voi scrie întotdeauna Nu fi!, cu un singur i.
4. Voi scrie fii, cu doi i, doar la imperativ afirmativ (Fii!) și la conjuncție prezent (tu să fii, tu să nu fii). În rest, pe fi îl voi scrie cu un singur i: nu fi!, vei fi, poți fi, ai fi, ai fi fost, să fi fost.
5. Voi scrie întotdeauna o zi, Zi! și Nu zice!. Voi folosi doi i doar în Zi-i (lui/ei)! și doar cu cratimă.
6. Pe -ți îl voi separa de verb cu liniuță doar dacă pot să-i adaug

un tu ... ție / al tău: (Tu) trimite-ți copiii (tăi) la școală! (Tu) pune-ți semnătura (ta)!.

7. Verbele terminate la infinitiv în -i le voi scrie cu un singur -i și la viitor și la condițional. Voi scrie întotdeauna voi fi, aș fi, pot fi; vei ști, ai ști, poți ști; vei reuși, ai reuși, poți reuși. Sunt conștient de faptul că, în afară de verbele a pustii, a se sfii, a prii, a înmii, toate celelalte verbe terminate în -i se scriu cu un singur -i la infinitiv, viitor și condițional.

8. Voi scrie miniștrii, cu doi i, numai dacă miniștrii poate fi înlocuit în același context cu ministrele sau doamnele. Prin urmare, voi scrie întotdeauna ambii miniștri, ceilalți miniștri, cei 15 miniștri ai cabinetului.

9. Voi scrie membrii, cu doi i,

numai dacă membrii poate fi înlocuit în același context cu membrele. Prin urmare, voi scrie întotdeauna ambii membri, ceilalți membri, cei 15 membri.

10. Voi scrie mândrii, cu doi i, numai dacă mândrii poate fi înlocuit în același context cu mândrele. Prin urmare, voi scrie întotdeauna Fiți mândri!, suntem mândri.

11. Voi scrie întotdeauna îmi, îți, își, într-un cuvânt.

12. Voi scrie întotdeauna înșală, așază, cu -a-, și greșală, cu -ea-.

13. Voi scrie întotdeauna vreun, vreo, într-un cuvânt.

De asemenea, înțeleg și sunt de acord că în momentul în care încalc oricare dintre principiile de mai sus îmi pierd dreptul de a declara ca limbă maternă limba română.

Pe scurt...

JULA

Cu ocazia Zilei Femeii, membrii Clubului Pensionarilor Români se întâlnesc pe 8 martie, la sediul AȚRU, din Jula, pentru a sărbători doamnele printr-o frumoasă petrecere, ne-a informat **Gheorghe Marc**, președintele clubului.

MICHERECHI

De la începutul lunii martie, în organizarea primăriei din Micherechi, elevii școlii generale au posibilitatea să participe la cursuri extrașcolare: de dans popular românesc și de limba engleză. La aceste cursuri se pot prezenta copiii de la grădiniță și școala generală. Instructorul cursului de dans va fi tânărul **Nandor Cozma**, iar cursul de limba engleză va fi ținut de **Maria Petrușan**, absolventă a Universității Babeș-Bolyai, Facultatea de Litere din Cluj-Napoca.

BICHIȘCIABA

Deputații Autogovernării Românești din Bichișciaba s-au întrunit în ședință pe 6 martie. Pe ordinea de zi a figurat aprobarea bugetului pentru anul acesta și s-a semnat și un acord de colaborare cu noul Centru Cultural „Csabagyöngye”. Acest centru se găsește pe strada Széchenyi, la numărul 4.

CHITIGHAZ

Casa de Cultură din Chitighaz organizează, pe 13 martie, un nou concurs pentru elevii școlilor generale intitulat „Moștenirea de 600 de ani”. Concursul este lansat pentru elevii de la școala românească și maghiară din localitate, iar întrebările se bazează pe tradiție, cultură și civilizație.

JULA

Uniunea Culturală a Românilor din Ungaria lansează un curs de chitară pentru copiii care iubesc acest instrument și care doresc să învețe să cânte la chitară. Lecțiile de chitară vor porni la începutul lunii aprilie și se vor desfășura la sediul Uniunii Culturale a Românilor din Ungaria, la Jula, strada Doja, nr. 8. Până la începutul lunii aprilie, cei interesați se pot informa și înscrie la sediul UCRU sau la numărul de telefon: 06-66/361-789.

Cântec și voie bună la carnavalul grădiniței din Micherechi

Ultimele zile ale lunii februarie sunt în fiecare an pline de magie la grădinița din Micherechi. Pe 28 februarie, instituția de învățământ a organizat un mare carnaval, o acțiune plină de culoare, cântec și voie bună, dar și multe emoții din partea părinților care au venit să-și susțină prichindeii.

În aplauzele părinților, a educatoarelor de la cei mai

mici până la cei de vârstă preșcolară au reușit să dovedească faptul că sunt foarte buni dansatori și cântăreți și au impresionat prin costumele pe care le-au purtat. Micuții s-au simțit foarte bine pentru că au fost în centrul atenției. După serbare, copiii s-au jucat, s-au bucurat din plin de acest moment special.

A.C.

Târg de Mărțișor la Bătania

Pe 28 februarie, grupa Dino de la Grădinița Română Lucian Magdu din Bătania a organizat un Târg de Mărțișor. Copiii au început cu o prezentare a legendei Mărțișorului, apoi au continuat cu o întrecere de poezii, cântece și dansuri (română și engleză), între grupa fetelor și cea a băieților. La final au făcut o urare de primăvară tuturor invitaților și i-au poftit să admire și să cumpere mărțișoare realizate de ei înșiși, cu sprijinul educatoarei *Mihaela Putin*, al studentelor *Melinda Mesaroș* și *Stela Sălăjan* de la Facultatea de Pedagogie a Universității din Sarvaș și cu implicarea tuturor cadrelor didactice și ajutoare de la instituția noastră.

Târgul a avut mare succes, iar copiii au reușit să adune aproximativ 25000 de forinți, care mai erau necesari pentru realizarea proiectelor noastre legate de păstrarea specificului național. La finalul întrecerii, invitații au hotărât, prin aplauze, ca ambele grupe,

a fetelor și a băieților, sunt câștigătoare, iar fiecare a primit ciocolată. Apoi, unii dintre băieți au oferit mărțișoare doamnelor educatoare și colegelor lor, după tradiție. Așa cum spune Legenda Mărțișorului, vă dorim și noi sănătate, bucurie și voieșie.

Vă urăm și noi ce spune poezia:

Urare de Mărțișor (de Mihaela Putin)

Firul roșu de mătase
Să v-aducă pe la case
Mult noroc și fericire,
Bucurie și iubire!

Împletesc fir alb cu el
Și vă mai urez nițel
Primăvară cu mult soare
Și în suflute candoare!

Mihaela Putin
și copiii grupei „Dino”

Prichindeii de la grădinița din Jula au oferit mărțișoare fetelor

De 1 Martie, femeile și fetele primesc mărțișoare și le poartă pe durata lunii martie, ca semn al sosirii primăverii. Copiii de la grădinița românească din Jula și educatoarele lor au confecționat mărțișoare pe care la 1 Martie le-au prins pe hăinuță, pentru a le purta noroc în cursul anului, pentru a fi sănătoși și curați ca argintul la venirea primăverii. Înainte de întâi martie, copiii împreună cu doamnele educatoare au colorat planșe cu ghiocci și au confecționat mărțișoare, educatoarele le-a vorbit despre frumusețea tradiției românești. Mărțișorul este purtat întreaga lună martie, după care este prins de ramurile unui pom fructifer. Se crede că aceasta va aduce belșug în ca-

sele fiecăruia. Se zice că dacă cineva își pune o dorință în timp ce atârână mărțișorul de pom, aceasta se va împlini. La începutul lui aprilie, la venirea primăverii, aceste mărțișoare vor fi agățate de copii pe un pom din curtea grădiniței.

A.B.

Carnaval vesel la Școala generală „N. Bălcescu” din Jula

Deghizați în vedete tv și personaje de poveste, clovni de circ, elevii Școlii generale „Nicolae Bălcescu” din Jula, clasele 1-8, au încercat să alunge iarna prin spectacolul de carnaval organizat pe 28 februarie. Sărbătoarea face trecerea de la sezonul de iarnă la cel de primăvară și este o tradiție pentru care copiii se pregătesc cu mare entuziasm, mulți dintre ei confecționându-și măștile acasă, singuri sau cu ajutorul părinților. În aplauzele publicului și în acorduri muzicale, copiii costumați au pășit sfioși pe podiul scenei de la Centrul Cultural Românesc, dând startul unei parade dar și a unui spectacol artistic, în cadrul căruia fiecare clasă participantă a prezentat câte o scenetă sau momente de la diferite talk-show-uri, au dansat, o clasă a prezentat un spectacol de circ și au imitat vedete.

La pregătirea și realizarea Carnavalului, copiii participă cu însuflețire și dăruire, din dorința de a oferi spectatorilor momente de ținută estetică, distracție, satisfacție, făcându-le măcar pentru un moment viața mai frumoasă, mai pli-

te acestea au dus la sporirea puterii de comunicare și înțelegere a copiilor, dezvoltarea talentului lor artistic, dezvoltarea creativității și stimularea imaginației, sporirea încrederii în forțele proprii, dezvoltarea memoriei, dezvoltarea spi-

nă de sens. Carnavalul reprezintă un izvor de satisfacție, bucurii și creează bună dispoziție. Prezentarea măștilor, dansul, recitalul sau spectacolele pregătite de organizatori, toa-

ritului de echipă, etc. În prezența spectatorilor, părinți, rude, prieteni și dascăli deopotrivă, elevii s-au simțit minunați, fără bariere, fără prejudecăți, prietenoși și bine dispuși. A fost o zi deosebită, plăcută și plină de semnificații pentru părinți și cadre didactice care au văzut o altă latură a personalității fiecărui copil. Această activitate le oferă elevilor destindere, recreere, voie bună, satisfacțiile atmosferei de grup, iar unora dintre ei posibilitatea unei afirmări și recunoașterii a aptitudinilor. Sărbările de carnaval sunt iubite de copiii pentru că nu impun reguli, pot să se afirme în voce și să-și prezinte calitățile artistice. A.B.

Bal mascat la școala din Micherechi

Vineri, 1 martie, la Casa de Cultură din Micherechi, elevii școlii generale au creat o atmosferă adevărată de carnaval. Copiii au îmbrăcat diferite costumații, iar un juriu alcătuit din patru persoane a decis lista câștigătorilor pe clase.

Copiii, împreună cu învățătoarele și profesoarele lor, s-au pregătit zile întregi pentru a pune la cale cea mai frumoasă paradă. Unii au ales costume clasice, alții au dat dovadă de ingeniozitate, alegând să se transforme pentru câteva ore în barză, tort, păpărușă, balaur, prințesă, rechin, ș.a.m.d. Elevii au trecut prin fața juriului, prezentându-și prin versuri sau printr-un scurt program artistic costumele pe care l-au îmbrăcat, dar s-au perindat în fața juriului și eroii îndrăgiți de copii, juriul având o sarcină foarte grea în stabilirea celor mai frumoase costume. Au fost premiate cele mai reprezentative costume din fiecare clasă, fiind acordate torturi delicioase.

După defilarea și premierea măștilor a urmat dansul și tombola, iar elevii clasei a opta au pregătit sandvișuri pentru toți colegii lor. Carnavalul a fost un eveniment deosebit de reușit, organizat de consiliul elevilor.

A.C.

Un nou centru transfrontalier, la Jula-Vareu

Pe 28 februarie, în castelul Wenckheim-Almásy din cartierul Jula-Vareu a avut loc deschiderea oficială a proiectului „X-Parc” – Dezvoltarea unui Centru Transfrontalier pentru Arie Protejate. Proiectul european face parte din programul de Cooperare Transfrontalier Ungaria-România și este finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională.

Amenajarea parcului de agrement în parcul Castelului Wenckheim-Almásy din cartierul Jula-Vareu, pe o suprafață de aproximativ cinci hectare și realizarea noilor centre de cercetare la Arad, Jula și Bichișciaba, sunt principalele realizări din cadrul proiectului „X-Parc”, investiție din fonduri europene în valoare de 996.013 euro. Durata de implementare este 1 noiembrie 2012–31 octombrie 2014. Proiectul se va desfășura cu ajutorul a trei asociații civile din trei orașe, Arad, Jula și Bichișciaba. Asociația parteneră de proiect „Pentru Promova-

rea Valorilor Naturale și Culturale ale Banatului și Crișanei »Excelsior« din România a fost reprezentată de către Mihai Pascu, conturând cele mai importante proiecte ale asociației. Managerul Asociației Criș-Mureș, Csaba Târlea, inginer horticol, originar din Micherechi a făcut cunoscută partea de proiect care va fi derulată în parcul castelului. Prezentarea s-a referit la amenajarea turistică a parcului din jurul castelului, cu scopul de punere în valoare estetică și economică a monumentului turistic. Actul amenajării concrete a fost precedat de un studiu foarte bine documentat cu elementele

de fezabilitate la care cu ajutorul proiectului vor fi adăugate expertize tehnice.

După conferința de deschidere, în parcul castelului s-a plantat un pom. În urma renovărilor din anul 2007, centrul turistic are ca scop în primul rând prezentarea valorilor castelului care a fost ridicat acum 600 de ani. În fiecare sală a castelului, vizitatorul poate citi informații despre încăperea, asta pentru că fiecare poartă alt nume. Există și o sală a românilor, unde sunt expuse valorile în domeniile culturale, naturale, de mediu și economice ale românilor din Ungaria.

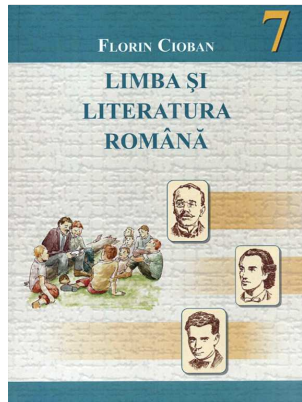
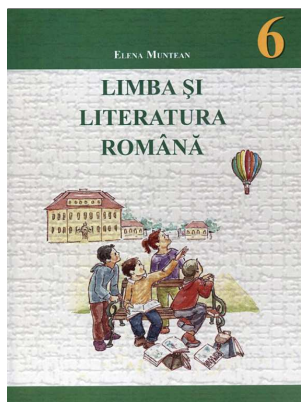
A. Cioca

Noi manuale de limba română pentru elevii școlilor generale

Proiectul european TÁMOP 3.4.1.A-08/2-2009-0007 este un proiect de mare importanță în învățământul românesc din Ungaria, deoarece cuprinde editarea manualelor de limba română pentru ciclul gimnazial din școlile bilingve din Ungaria. După cum am mai informat, noul manual de limba română pentru clasa a 5-a este utilizat de către profesorii școlilor generale românești din Ungaria de la începutul lunii septembrie a anului școlar 2012/2013. În luna ianuarie au văzut lumina tiparului și noile manuale de română pentru clasele a 6-a și a 7-a.

Autoarea manualului pentru clasa a 6-a este Elena Muntean, profesoară de limbă română din Baia Mare. Pentru întocmirea manualului de clasa a 7-a a fost solicitat prof. univ. dr. Florin Cioban din Oradea, lectorul Catedrei de Filologie de la Universitatea ELTE din Budapesta.

A.C.

Examen de limba română la Seghedin

În perioada 5–26 aprilie, la Institutul de Comunicare și Limbi Străine al Universității din Seghedin se va desfășura sesiunea de primăvară a examenului ORIGO de limba română. Înscrierile la examen se mai pot face până miercuri, 11 martie. Proba în scris la limba română va avea loc pe 6 aprilie, iar examenul oral are loc în 5 și 26 aprilie. Amănunte la adresa: www.lingo.u-szeged.hu. A.B.

*„Trăiască frumoasa și
cumintea limbă română!
Fie în veci păstrată
cu sfințenie această
scumpă Carte-de-boiere
a unui neam călit la
focul atâtor încercări de
pierzanie.”*

(I.L.Caragiale)

Nunțile și botezurile vor avea loc doar în biserică

În ziua de 28 februarie 2013, la Reședința Patriarhală, sub președinția Preafericitului Părinte Patriarh Daniel, a avut loc ședința de lucru a Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române.

Ierarhii Sfântului Sinod au evaluat rezultatele colectei organizate în bisericile și mănăstirile ortodoxe din țară și străinătate în luna decembrie 2012 ca urmare a Pastorelei Sfântului Sinod la încheierea Anului omagial al Tainei Sfântului Maslu și al îngrijirii bolnavilor în Patriarhia Română. Au fost colectate peste 3.300.000 lei, aproximativ 625.000 kg de produse alimentare, circa 50.000 kg de produse agricole, 150.000 de kg de îmbrăcăminte, aproximativ 15.000 cutii cu medicamente, produse igienico-sanitare, lemne de foc etc., fiind ajutate aproape 70.000 de familii sărace cu membri bolnavi sau cu mulți copii din întreaga țară.

Sfântul Sinod a apreciat rezultatele din anul 2012 ale programului social „Masa Bucuriei”, derulat de Patriarhia Română în parteneriat cu Selgros Cash&Carry S.R.L. Valoarea bunurilor alimentare și a produselor igienico-sanitare donate de Selgros a fost de peste 3.320.000 lei, de care au beneficiat aproximativ 18.300 persoane aflate în instituțiile sociale ale Bisericii Ortodoxe Române.

Dintre celelalte hotărâri luate menționăm:

- Oficierea Tainei Botezului și a Tainei Cununii numai în bisericile parohiale cu respectarea rânduielilor liturgice pentru păstrarea sacralității și solemnității acestor Sfinte Taine;

- Sprijinirea de către parohii a familiilor defavorizate, cu venituri reduse, cu mulți copii, cu persoane bolnave sau a vârstnicilor cu venituri mici prin a nu le solicita acestora contribuții bănești pentru slujbele de înmormântare;

- Sărbătorirea Zilei Culturii Române (15 ianuarie) la Patriarhia Română și în toate eparhiile cu scopul evidențierii legăturii dintre cult și cultură, dintre Biserică și societate în viața poporului român;

- Înființarea Asociației Naționale a Centrelor de Pelerinaj din Biserica Ortodoxă Română pentru mai buna organizare a pelerinajelor cu scopul apărării și promovării activităților pastorale și misionare ale Bisericii.

Imn morților

Morminte dragi, lumină vie,
sporite-ntr-una an de an,
noi v-auzim curgând sub glie,
ca un șuvoi subpământean!

Ați luminat cu jertfe sfinte
pământul, până-n temelii,
căci arde țara de morminte,
cum arde cerul de făclii.

Ascunse-n lut, ca o comoară,
morminte vechi, morminte noi,
de vi se pierde urma-n țară,
vă regăsim mereu în noi!

De vi s-au smuls și flori și cruce
și dacă locul, nu vi-l știm,
tot gândul nostru-n el v-aduce,
îngenuncheri de heruvim.

Morți sfinți în temniți și prigoane.
Morți sfinți în lupte și furtuni,
noi am făcut din voi icoane,
și vă purtăm pe frunți cununi.

Nu plângem lacrima de sânge,
ci ne mândrim cu-atâți eroi.
Nu! Neamul nostru nu va plânge,
ci se cuminecă prin voi.

9 martie

Sfinții 40 de Mucenici din Sevastia

Sfinții 40 de Mucenici sunt prăznuiți de Biserica Ortodoxă, în fiecare an, pe data de 9 martie. Acești mucenici au trăit în vremea împăratului Licinius (308–324), prigonitor al creștinilor. Sfinții 40 de Mucenici erau soldați creștini și făceau parte din Legiunea a XII-a Fulminata din Armenia. Aceștia nu erau doar români de origine, ci și greci, amestecați cu armeni.

Aflând despre credința lor, Agricola, guvernatorul Armeniei, i-a silit să se închine idolilor. Deoarece au refuzat, au fost înțemnițați timp de opt zile și bătuți cu pietre. Prin semne divine au fost însă întăriți în dreapta credință. După aceste chinuri, guvernatorul i-a condamnat la moarte prin înghetare, în lacul Sevastiei. La miezul nopții, unul dintre cei 40 de mucenici, a ieșit din apă din cauza gerului. Alergând spre baia caldă, pusă de cei ce slujeau idolilor, a murit. Cei rămași să îndure gerul au început să se roage: „Ajută-ne Dumnezeu, Mântuitorul nostru, ușurează-ne sarcina și alină iuțimea văzduhului, că spre Tine nădărdim, ca să nu ne rușinăm și să cunoască toți că ne-am mântuit strigând către Tine”. În urma acestei rugăciuni s-au petrecut mari minuni: apa lacului s-a încălzit, gheața s-a topit și 40 de cununi strălucitoare au pogorât asupra mucenicilor. Unul dintre

soldații de pază, uimit că în miezul nopții o lumină din cer încălzește apa și că o cunună din cele 40, pogorâte peste mucenici, nu are peste cine să se așeze, s-a aruncat în apă, mărturisind că și el este creștin.

Pentru că au fost scoși vii din lac, trupurile lor au fost arse și oasele aruncate în lac. După trei zile, Sfinții s-au arătat episcopului Petre, cerându-i să-i scoată din apă. Creștinii le-au scos și le-au îngropat cu mare cinste. Cei patruzeci de Sfinți Mucenici sunt: Chirion, Candid, Domnos, Isichie, Iraclie, Smaragd, Evnichie, Valent, Vivian, Claudie, Prisc, Teodul, Eutihie, Ion, Xantie, Ilian, Sisinie, Aghie, Aetius, Flavie, Acachie, Ecdit, Lisimah, Alexandru, Ilie, Gorgonie, Teofil, Domitian, Gaiu, Leonte, Atanasie, Chiril, Sacherdon, Nicolae, Valerie, Filoctimon, Severian, Huldion, Meliton, Aglaie.

În credința populară în

ziua mucenicilor se încheie zilele babelor, lăsând loc zilelor moșilor. Gospodinele fac în această zi, pe 9 martie, în cinstea Sfinților Mucenici, 40 de colaci numiți sfinți, mucenici sau bradoși. În Moldova, aceștia au forma cifrei 8 și sunt copti din aluat de cozonac, apoi unși cu miere și nucă. Aceștia sunt duși la biserică pentru a fi binecuvântați și apoi sunt consumați în familie.

Rețetă pentru mucenici

Pentru aluatul din care se fac mucenicii este nevoie de 250 grame făină; 120 ml apă caldă și sare.

Este indicat ca în seara de 8 martie, să se facă coca din care se modelează mucenicii. Mucenicii se fac șnururi lungi și subțiri din cocă, apoi se fac cerculețe mici sau opturi. Mucenicii se lasă peste noapte la uscat, pe masa presărată cu făină. Peste mucenici se presară de asemenea făină. În dimineața de 9 martie, mucenicii se trec prin sită, pentru ca să cadă făina de pe ei, apoi se pun la fiert într-o zeamă preparată din următoarele ingrediente: apă, sare (un vârf de linguriță), coaja de la o lămâie (rasă) și zahăr. Mucenicii se pun în apă, numai după ce aceasta a dat în clocot. E important să punem la fiert apa cu sarea. Se rade o coajă de lămâie și atunci când mucenicii încep să fiarbă se adaugă zahărul. Ne putem da seama că mucenicii sunt fierți, atunci când aceștia se ridică la suprafață. Se servesc cu miez de nucă și cu praf de scorțișoară.

Peste 250.000 de turiști unguri au vizitat anul trecut România

Peste 250.000 de turiști unguri care au vizitat anul trecut România au cheltuit doar pe cazare și masă mai mult de 32 de milioane de euro, a declarat agenției MEDIAFAX Simion Giurcă, șeful Biroului de promovare turistică al României din Viena, căruia îi este arondată și piața turistică din Ungaria. În România au trecut frontiera în 2012 peste 2,8 milioane de vizitatori unguri pentru călătorii mai scurte de o zi.

Numărul total al vizitatorilor din Ungaria care au

făcut în anul 2012 o călătorie cu durată de multe zile în România a depășit 375.000, dintre care peste 250.000 au venit pentru turism. „Pentru întregul an 2012 estimăm încasări totale de peste 105 milioane de euro de la vizitatorii unguri, dintre care strict pentru servicii turistice s-au cheltuit mai mult de 32 de milioane de euro”, a spus Giurcă. Datele includ cifrele pentru primele nouă luni ale anului trecut, furnizate de Oficiul Central de Statistică al Ungariei, și esti-

mărite Biroului de turism de la Viena privind ultimul trimestru din 2012.

La călătoriile scurte cu motivație turistică și durata de o zi România ocupă locul 3 în preferințele ungarilor, după Austria și Slovacia. România ocupă poziția a treia și la călătorii turistice cu durata de mai multe zile, după Austria și Germania.

Turiștii din Ungaria preferă vizitele în Transilvania și regiunile locuite de maghiari, în Banat și Crișana, la mănăstirile din Bucovina și în Maramureș. Delta Dunării și litoralul încep să intereseze turiștii unguri, ca și circuitele culturale și naturale, turismul de aventură, turismul rural și agroturismul, precum și drumețiile în Carpați.

În perioada 28 februarie-3 martie, România a participat cu un stand la târgul internațional de turism „Utazás 2013” de la Budapesta. La standul României și-au expus ofertele 36 de firme de turism.

Zidul Berlinului, amenințat cu dispariția

Una dintre cele mai faimoase opere de artă din Berlin, desenele murale care erau numite „linia morții” și care se află pe partea de est a Zidului Berlinului, se află sub amenințarea demolării de către dezvoltatorii imobiliari.

La scurt timp după căderea comunismului, artiști din întreaga lume au venit în Berlin și au acoperit rămășițele Zidului cu desene prin care doreau să expună percepția lor asupra ideii de libertate. Însă ce a mai rămas din Zidul Berlinului

se află amplasat pe o zonă de mare interes pentru dezvoltatorii imobiliari care, zilele trecute, au și dărâmat o parte din el, informează bbc.co.uk.

Zidul Berlinului, a cărui construcție a început pe 13 august 1961, sub fostul regim din Germania de Est, a fost ridicat pentru a împiedica fuga cetățenilor din Republica Democrată în vest și a divizat Berlinul timp de peste 28 de ani, până la căderea sa, pe 9 noiembrie 1989.

După acest moment, în

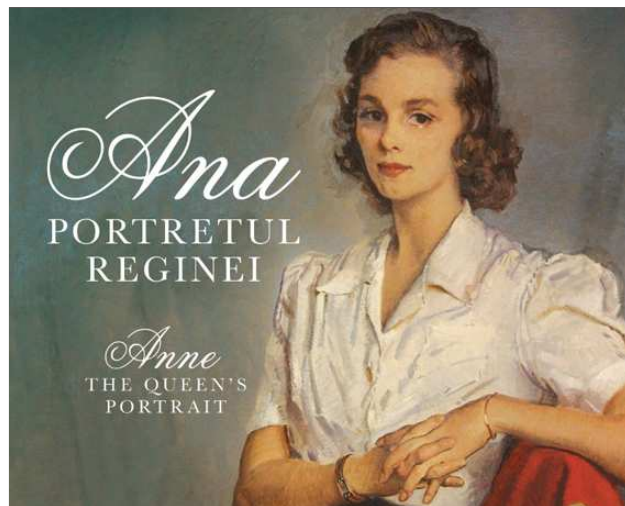
euforia generală și din teama de a vedea din nou accesul restricționat de acest zid, populația a cerut demolarea completă a edificiului. Însă după 2006, autoritățile locale și cele ale statului federal german au demarat lucrări de conservare a rămășițelor în amintirea victimelor fostului regim.

Peste 600 de oameni au murit încercând să fugă din fosta Republică Democrată Germană în timpul celor 30 de ani de existență a Zidului Berlinului.

Cartea săptămânii

„Ana. Portretul Reginei”

Volumul bilingv româno-englez „Ana. Portretul Reginei/ Anne. The Queen's Portrait”, semnat de Principele Radu și publicat de Curtea Veche a fost lansat, vineri, 1 martie, la Muzeul Național de Istorie a României (MNIR), în Sala Lapidarium, în prezența autorului și a zeci de admiratori ai familiei regale române.

„Majestatea Sa Regina este o femeie frumoasă la toate vârstele. Puțini oameni au ajuns la vârsta de 90 de ani și mai puțini dintre ei au ajuns la 65 de ani de căsătorie. Majestațile lor vor împlini în iunie ceea ce unele țări numesc »Nunta de safir« și nu ne rămâne decât să ne uităm spre noi înșine și să vedem cât de norocoși suntem că avem ca model în frunte o altfel de femeie”, a spus Principele Radu.

„Regina are o poveste lungă cât mai multe romane și, încă adolescentă, a trebuit să plece în refugiu și a avut ocazia pe care foarte puțini tineri de astăzi o au – să meargă pe front pentru țara ei la vârsta de doar 19 ani. De asemenea, a trăit un exil lung cât o viață, a avut cele mai neobișnuite profesii pentru a-și susține familia. A adus pe lume cinci fete, ceea ce e un lucru rar. În ziua de astăzi, familiile au mult mai puțini copii sau poate deloc, e un om care și-a păstrat simțul umorului neștirbit după atâția ani deși ar avea multe motive să aibă fruntea încrețită și sunt mai mult decât fericit că atâta lume e interesată de chipul Majestații Sale, pentru că albumul e un portret”, a adăugat acesta, referitor la destinul Reginei Ana.

În cele 177 de pagini ale cărții sunt prezentate detalii despre copilăria și adolescența Reginei, viața de familie, devotamentul față de țară.

Volumul poate fi găsit în librării și pe site-ul www.curteaveche.ro la prețul de 41 lei.

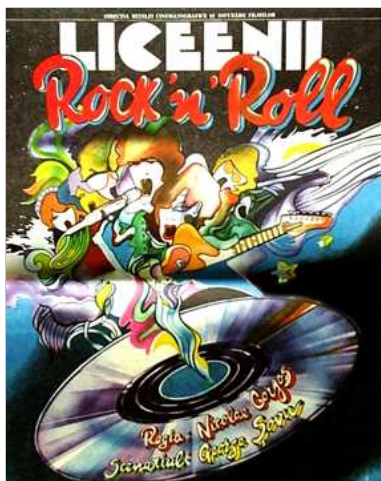
✱

Potrivit site-ului Familiei Regale a României, Prințesa Ana de Bourbon-Parma s-a născut la 18 septembrie 1923, la Paris. Este fiica Prințelui René de Bourbon-Parma și a Prințesei Margareta a Danemarcei. Prințesa Ana a copilărit în Franța. Începând cu anul 1939, după izbucnirea războiului, și-a urmat familia în Spania și în Statele Unite ale Americii, unde a urmat o școală de artă, la New York. În paralel, pentru a-și putea câștiga existența, a lucrat ca vânzătoare la magazinul universal Macy's.

În 1943, Prințesa Ana s-a înrolat ca voluntar în armata franceză. A fost împreună cu regimentul ei, în Algeria, Maroc, Italia, Luxemburg și Germania, până la sfârșitul ostilităților. A primit „Crucea de Război” a Franței.

Prințesa Ana l-a cunoscut pe Regele Mihai I al României la Londra. După doar o săptămână, Regele i-a cerut mână. S-au căsătorit la 10 iunie 1948, la Atena.

TV

Liceenii Rock 'n' Roll

Sâmbătă, 9 martie, ora 10.30 Kanal D

Formația de muzică rock a liceenilor urmează să participe la un concurs. Succesul depinde de un cântec nou pe care membrii ei ar trebui să-l compună. Dar, pe lângă activitatea artistică, adolescenții au și una școlară, al cărei gardian principal este neînduplecată Isoscel.

Eurovision 2013 (live) Selecția națională, finala

Sâmbătă, 9 martie, ora 21.00, TVR1

Cu cea de-a doua semifinală de duminică s-a încheiat penultima etapă a selecției naționale Eurovision 2013. 148 de melodii s-au înscris la preselecțiile organizate de TVR în luna februarie la Iași, Cluj, Timișoara, Craiova și București. În 9 martie va avea loc la TVR finala națională, când va fi ales reprezentantul României pentru Eurovision Song Contest de la Malmö, Suedia. Finala europeană va putea fi urmărită, de asemenea, la TVR pe 18 mai.

Zestrea domniței Ralu

Duminică, 10 martie, ora 20.30,
ProTV Internațional

Partea a doua a tripticului dedicat haiducului Șaptecai și episodul 5 al seriei Haiducilor. După o spectaculoasă evadare pusă la cale de Anița (Marga Barbu), Răpopitul (Toma Caragiu) și Parpanghel (Jean Constantin), căpitanul Anghel (Florin Piersic) pornește din nou spre urmele banilor. Răpind-o pe Caliope (Carmen Maria Struja), Șaptecai cere în schimbul eliberării bijuteriile cumpărate de soțul ei, Ianis (Constantin Codrescu) la Viena. După o serie de întâmplări spectaculoase, Anghel reușește să fure prețioasa zestre a domniței Ralu (Aimee Iacobescu).

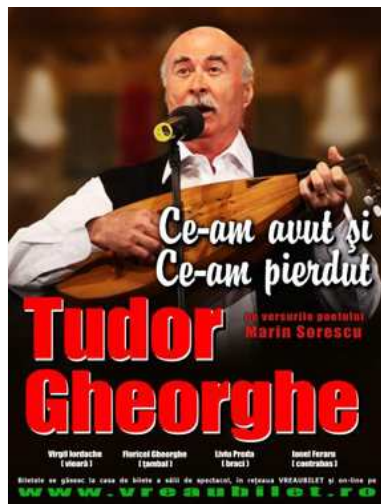
CONCERT

Turneu TUDOR GHEORGHE „Ce-am avut și ce-am pierdut”

Maestrul Tudor Gheorghe își continuă neobosit acțiunile de promovare și păstrare ale valorilor culturii naționale, prin intermediul unui număr impresionant de spectacole oferite publicului din toată țara.

Spectacolul „Ce-am avut și ce-am pierdut”, marca Tudor Gheorghe, este prezentat în cel mai amplu turneu național de până acum. La Oradea, spectacolul va avea loc vineri, 22 martie, la Teatrul de Stat „Regina Maria”, la Arad va ajunge duminică, 24 martie, la Filarmonica de Stat, iar la Timișoara luni, 25 martie, la Opera Națională.

Tudor Gheorghe a început turneul „Ce-am avut și ce-am pierdut” pe 25 februarie, de ziua lui Marin Sorescu, la Teatrul Național din Craiova, care poartă numele marelui scriitor. „Ce-am avut și ce-am pierdut” este un spectacol-eveniment dedicat zilei de naștere a simbolului Olteniei culturale (29 februarie). Concertul este bazat pe operele poetului și dramaturgului Marin Sorescu, ce vor fi transpuse în interpretarea inedită a maestrului Tudor Gheorghe, în acompaniamentul tarafului alcătuit din Virgil Iordache (vioară), Floricel Gheorghe (țambal), Liviu Preda (violă), Ionel Feraru (contrabas).

EXPO

Târg de 8 Martie

Joi, 7 martie, ora 09.00 – Duminică,
10 martie, Timișoara, str. Mărășești

Pe 8 martie se sărbătorește Ziua Internațională a Femeii. Târgul de 8 Martie, organizat de către firma Ozzy Grup în centrul Timișoarei, mai exact pe strada Mărășești (după Operă) în aer liber, așteaptă publicul cu o gamă largă de produse de calitate. Producători și comercianți din Timișoara și din alte județe ale țării își expun marfa pentru vânzare și degustare timp de 4 zile. Mesele comercianților vor fi pline de flori și aranjamente florale, bijuterii handmade, din argint sau cu pietre swarovski, pietre prețioase și semiprețioase, obiecte de decor și accesorii, produse cosmetice și de întreținere a sănătății, cadouri gastronomice...

Vineri, 8 Martie, doamnele și domnișoarele care vizitează târgul sunt așteptate cu cadouri surpriză.

Târgul va fi deschis zilnic în perioada 7–10 martie, între orele 09.00–22.00. Intrare liberă.

Aici găsiți toate programele tv
românești:

www.port.ro

O VOCE ROMÂNEASCĂ

Viața și tradițiile românilor din Ungaria

11 MARTIE, LUNI (Adam Bauer)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Sport 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.10: Montaj de muzică populară 17.55: Încheiere

12 MARTIE, MARȚI (Iulia Kaupert)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Sport 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.10: Reportaje, interviuri 17.30: „Din 4 colțuri ale lumii” 17.55: Încheiere

13 MARTIE, MIERCURI (Adam Bauer)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Sport 16.30: Clubul suporterilor 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri 17.10: Reportaje, interviuri 17.50: Interviu zilei (reluare) 17.55: Încheiere

14 MARTIE, JOI (Iulia Kaupert)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Sport 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.10: Reportaje, interviuri 17.30: Nota săptămânii semnată de Edda Illyés 17.40: Revista, presei 17.50: Interviu zilei (reluare) 17.55: Încheiere

15 MARTIE, VINERI (Tiberiu Boca)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Sport 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.10: Marieta Gavra: Femei celebre 16.30: Reportaje, interviuri 17.50: Interviu zilei (reluare) 17.55: Încheiere

16 MARTIE, SÂMBĂTĂ (Iulia Kaupert)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Programul bisericilor ortodoxe și al adunărilor baptiste 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Medalion folcloric cu Daniela Băcilă de la Radio Timișoara 17.55: Încheiere

17 MARTIE, DUMINICĂ (Adam Bauer)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: „În lumea credinței” – emisiune religioasă 17.00: Sinteza știrilor săptămânii 17.10: Retrospectiva săptămânii (spicuiuri din interviurile și reportajele difuzate pe parcursul săptămânii) 17.55: Încheiere

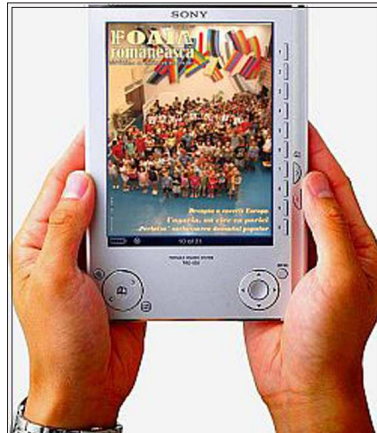
Ecranul nostru

miercuri, 13 martie, m1, ora 12.55
joi, 14 martie, Duna TV, ora 7.05

În ultima săptămână înaintea postului mare, vă prezentăm o relatare despre balul românesc din Budapesta, organizat în data de 9 martie. În a doua parte a programului vă invităm la concertul orchestrei „Continental”, eveniment care s-a desfășurat pe 22 februarie, în organizarea Autogovernării Românești din Micherechi.

Realizator: Tiberiu Boca

Nu răspundem pentru eventuale
modificări în programele radio și tv!

Abonați-vă la E-Foaia la prețul de anul trecut!

„E-Foaia” este varianta electronică a „Foi” tipărite. Cititorii „E-Foi” vor avea avantajul că vor putea citi paginile revistei în color și cu o zi mai devreme decât ceilalți abonați. „E-Foaia” va cuprinde și acele articole și fotografii, care în ediția online nu apar.

„E-Foaia” este realizată în format PDF și poate fi citită cu programul gratuit Adobe Reader, cu ajutorul căruia puteți să căutați expresii sau conținuturi, dar puteți și printa toată revista.

Abonamente la „E-Foaia”:

3 luni – 1200 ft

6 luni – 2000 ft

12 luni – 3500 ft

Doctorul și jurnalistul

Un jurnalist se hotărăște să facă o anchetă la un spital de psihiatrie din capitala României. Acolo discută cu un medic psihiatru despre testul care se face pentru a externa un bolnav. Zâmbind, medicul psihiatru spune:

– Păi, umplu o cadă cu apă și pun pe o măsută lângă cadă o lingură și o cană, după care invit pacientul să golească cada.

Jurnalistul râde în hohote și zice:

– Este mult prea simplu. Logic că va alege cana pentru că va termina mult mai repede!

Doctorul zâmbind răspunde:

– Oricum om normal ar scoate dopul de la cadă!!!

Unde doriți să vă montați un pat?

Problema noastră

Bărbatul vine acasă:

– Iubito, am o problemă.

– De câte ori să-ți spun? Acum suntem căsătoriți, nu mai vorbim la singular, ce e al meu e și al tău.

– Bine. Secretara noastră a rămas însărcinată cu noi.

Cadoul de 8 Martie

Un tip vine la magazin să cumpere un cadou de 8 Martie. Vânzătoarea îl întreabă:

– E pentru soție sau doriți ceva mai scump?

Curs de engleză

– Cum se spune în engleză: soția a luat copiii și a plecat pentru o săptămână în vizită la soacra?

– YESSS!!!

Într-o lume a poveștilor cu copiii de la grădinița din Jula

Zilele trecute, și micuții de la Grădinița românească din Jula au avut parte de un bal mascat, în spiritul carnavalului care se apropie de sfârșit. Parada măștilor și serbarea care la urmă s-a încheiat cu gogoși și tot felul de prăjituri pe placul micuților a avut loc miercuri, 27 martie. Copiii de la cele patru grupe mixte ale grădiniței julane s-au deghizat – cu ajutorul părinților – în prințese, pirați, scufițe roșii, fantome, oameni păianjeni, vampiri

și cenușărese, pompieri, indience și multe animăluțe îndrăgite de la desenele animate. Nici educatoarele nu au rămas în afara acestui joc și s-au îmbrăcat și ele în prințese, indience, etc.

Carnavalul a fost o acțiune plină de culoare, cântec și voie bună, dar și multe emoții din partea micuților, când a venit vremea să-și prezinte costumația și să-și joace rolurile. În aplauzele educatoarelor, prichindeii, de la cei mai mici, până la „bătrânii” din grupa mare,

au impresionat prin costumele pe care le-au purtat, prin sinceritatea cu care au cântat și recitat poeziile, sub semnul unicității pe care ți-o dă această vârstă. Îmbrăcați în costume care sugerau frumusețea primăverii, micuții au oferit un tablou inedit, colorat, cu zâmbete și frumusețe. Nu au lipsit nici cântecele de alungare a iernii, iar la sfârșit au gustat cu toții din tradiționalii gogoși de carnaval și prăjituri, aduse la grădinița de mămici. **A.B.**

FOAIA
românească
8 martie 2013
www.foaia.hu

Săptămânal al românilor din Ungaria. Editat de Editura de presă și cărți „NOI”. Director: Eva Șimon. Colectiv redacțional: Anca Liana Butar, Ana Cioca Czesznak. Editura și redacția: **5700 Jula, str. Gh. Doja nr. 8., CP 95.** Telefon: **(66) 463-152, 361-789** Fax: **(66) 463-152**, E-mail: foaia@foaia.hu, Editor responsabil: Uniunea Culturală a Românilor din Ungaria, 5700 Jula, str. Gh. Doja nr. 8. Internet: www.romanul.hu, uniunea@romanul.hu. Tiparul: Schneider Nyomda Kft, 5700 Jula, str. Károlyi M. nr. 7. Index: 25291. ISSN 1418-8341. Abonamente la Foaia românească în județele Bács-Kiskun, Bichiș și Ciongrad se efectuează la oficiile poștale, iar în celelalte județe la adresa redacției atât personal, cât și prin cec poștal. Abonamentele pe anul 2013: **3 luni 1200 forinți; 6 luni 2400 forinți; 1 an 4800 forinți.** Publicația apare cu sprijin de la Fondul de Subvenții al Ministerului Resurselor Umane (Budapesta, Ungaria) și de la Departamentul pentru Românii de Pretutindeni (București, România).